

ଚକନାଥ କରୟାଲାଲ

1955
ସେପ୍ଟେମ୍ବର 19

ବନାମ

ରାମଚନ୍ଦ୍ର ଆୟର ଏବଂ ଅନ୍ୟ ଜଣେ

[ଭିଜିଆନ୍ ବୋଷ, ଭେଙ୍କଟରାମା ଆୟର ଏବଂ ବି. ପି. ସିହ୍ନା, ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତିବୃନ୍ଦ]

ନିର୍ବାଚନ ବିବାଦ-ନିର୍ବାଚିତ ପ୍ରାର୍ଥୀ ସଦସ୍ୟ ଭାବରେ ମନୋନୀତ ହୋଇଥିବାରୁ ଅଯୋଗ୍ୟ ବୋଲି ଆରୋପ-ହିନ୍ଦୁ ପିତା ସରକାରୀ ଚୁକ୍ତିନାମାରେ ପ୍ରବେଶ କରନ୍ତି, ଯଦି ଅବିଭକ୍ତ ପରିବାର ତରଫରୁ ଏପରି କରନ୍ତି-ହିନ୍ଦୁ ଆଇନର ପ୍ରାକ୍ ଧାରଣା -ବେନାମୀ ପ୍ରସ୍ତୁତିରେ, ବିଶେଷ ଆବେଦନ ଦ୍ଵାରା ହସ୍ତେକ୍ଷେପ ହୋଇପାରିବ କି -ଲୋକ ପ୍ରତିନିଧିତ୍ଵ ଅଧିନିୟମ (1951 ର XLIII) ଧାରା 7 (d), 9 (2)।

ହିନ୍ଦୁ ଆଇନରେ କୌଣସି ପ୍ରାକ୍ ଧାରଣା ନାହିଁ ଯେ ହିନ୍ଦୁ ଯୌଥ ପରିବାର ଜଣେ ସଦସ୍ୟଙ୍କ ନାମରେ ନାମିତ ହୋଇଥିବା ଏକ ବ୍ୟବସାୟ ଯୌଥ ପାରିବାରିକ ବ୍ୟବସାୟ, ଯଦିଓ ସେହି ସଦସ୍ୟ ପରିଚାଳକ କିମ୍ବା ପିତା ଅଟନ୍ତି ।

ନୂଆ ବ୍ୟବସାୟ ଆରମ୍ଭ କରୁଥିବା ପିତା ଏବଂ ଏପରି କରୁଥିବା କେବଳ ଜଣେ ପରିଚାଳକଙ୍କ ସ୍ଥିତି ମଧ୍ୟରେ ଏହି ପାର୍ଥକ୍ୟ ରହିଛି ଯେ ଏପରି ବ୍ୟବସାୟରେ ପିତାଙ୍କ ରଣ ପରିଶୋଧ କରିବା ପାଇଁ ପୁଅର ଧର୍ମନିଷ୍ଠ ଦାୟିତ୍ଵର ସିଦ୍ଧାନ୍ତ ଉପରେ ପିତାଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ଚୁକ୍ତି କରାଯାଇଥିବା ରଣ ପୁଅମାନଙ୍କ ଉପରେ ବାଧ୍ୟତାମୂଳକ ହୋଇଥିବାବେଳେ, ପରବର୍ତ୍ତୀ ଜଣଙ୍କ ଦ୍ଵାରା କରାଯାଇଥିବା ଚୁକ୍ତି ଅତି କମରେ, ବ୍ୟବସାୟ ଆରମ୍ଭ କରିବା ଆବଶ୍ୟକ ଥିଲା ବୋଲି ନ ଦର୍ଶାଇବା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ପରିବାରର ଅନ୍ୟ ସଦସ୍ୟଙ୍କ ଉପରେ ବାଧ୍ୟତାମୂଳକ ନୁହେଁ ।

ରାମ ନାଥ ବନାମ ଚିରଞ୍ଜୀ ଲାଲ, ([1934] I.L.R. 57 All 605), ଛୋଟେ ଲାଲ ଚୌଧୁରୀ ବନାମ ଦଲୀପ ନାରାୟଣ ସିଂହ, ([1938] I.L.R. 17 Patna 386), ହାୟତ ଆଲିଆ ଶାହ ବନାମ ନେମ ଚାନ୍ଦ (A.I.R. [1945] Lah 169), ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇଛି ।

କିନ୍ତୁ ପିତାଙ୍କ ଏହି ସ୍ଵତନ୍ତ୍ର ସ୍ଥାନ ତାଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ଆରମ୍ଭ ହୋଇଥିବା ନୂତନ ବ୍ୟବସାୟକୁ ଅବିଭକ୍ତ ପରିବାରର ମିଳିତ ବ୍ୟବସାୟରେ ପରିଣତ କରେ ନାହିଁ ।

ବେନାମୀ ପ୍ରଶ୍ନ ହେଉଛି ଏକ ତଥ୍ୟଗତ ପ୍ରଶ୍ନ ଏବଂ ଯେଉଁଠାରେ ଜଣେ ବ୍ୟକ୍ତି ଅନ୍ୟ ଜଣଙ୍କ ପାଇଁ ବେନାମୀଦାର ବୋଲି ଏକ ସିଦ୍ଧାନ୍ତକୁ ସମର୍ଥନ କରିବା ପାଇଁ ପ୍ରମାଣ ଅଛି, ଏକ ବିଶେଷ ଆବେଦନରେ ସର୍ବୋଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଏଥିରେ ହସ୍ତକ୍ଷେପ କରିବେ ନାହିଁ ।

ଏକ ନିର୍ବାଚନକୁ ଏହି ଆଧାରରେ ଆପଣି କରାଯାଇଥଲା ଯେ ଫଳସ୍ବରୂପ ଯେଉଁ କ୍ଷେତ୍ରରେ ନିର୍ବାଚିତ ପ୍ରାର୍ଥୀ ତାଙ୍କ ପିତାଙ୍କ ଦ୍ବାରା ସରକାରଙ୍କ ସହ ହୋଇଥିବା ଅନ୍ୟ ଜଣଙ୍କ ନାମରେ ବେନାମୀ ଭାବେ ଗଛ କାଟିବା ଏବଂ କାଠ ପରିବହନ ପାଇଁ ହୋଇଥିବା ଏକ ଚୁକ୍ତିରେ ଆଗ୍ରହୀ ଥିଲେ ଏବଂ ସେହି କାରଣରୁ ଲୋକ ପ୍ରତିନିଧି ନିୟମର ଧାରା 7 (d) ସହିତ ଧାରା 9 (2) ଅନୁଯାୟୀ ନିର୍ବାଚନ ଲଢ଼ିବା ପାଇଁ ଅଯୋଗ୍ୟ ଘୋଷିତ ହୋଇଥିଲେ ଏବଂ ନ୍ୟାୟାଧିକରଣ ପ୍ରମାଣ ଉପରେ ଜାଣିବାକୁ ପାଇଲେ ଯେ ପିତା ପ୍ରକୃତ ଚୁକ୍ତି କରୁଥିବା ପକ୍ଷ ଥିଲେ, କିନ୍ତୁ ଅନ୍ୟ ଏକ ଦିଗ ଉପରେ ପ୍ରମାଣକୁ ବିଚାର ନକରି, ଯାହା ଯଦି ବିଶ୍ବାସ କରାଯାଏ, ତେବେ ଏହା ଏକ ସିଦ୍ଧାନ୍ତକୁ ବଜାୟ ରଖିପାରେ ଯେ ପିତା ପରିବାର ତରଫରୁ କାର୍ଯ୍ୟ କରୁଥିଲେ, ପୁଅର ଚୁକ୍ତିନାମାରେ ଆଗ୍ରହ ଥିଲା ବୋଲି ଆଇନ ଅନୁସାରେ ଅନୁମାନ କରିଥିଲେ ଏବଂ ନିର୍ବାଚନକୁ ଅସିଦ୍ଧ ଘୋଷଣା କରିଥିଲେ ।

ଏହା ନିର୍ଣ୍ଣୟ କରାହେଲା ଯେ, ନ୍ୟାୟାଧିକରଣ ଆଇନର ଭୁଲ ଅବଧାରଣା ନେଇଛନ୍ତି ଏବଂ ଭୁଲ ପ୍ରାକ୍ ଧାରଣା କରିଛନ୍ତି, ତେଣୁ ଏହାର ନିଷ୍ପତ୍ତିକୁ ରଦ୍ଦ କରାଯିବ ଉଚିତ, ଏବଂ ଯେହେତୁ ମାମଲାର ସମାଧାନ ପାଇଁ ନିଷ୍ପତ୍ତିଗୁଡ଼ିକ ଯଥେଷ୍ଟ ନୁହେଁ, ତେଣୁ ମାମଲାକୁ ନଥିଭୁକ୍ତ ହୋଇଥିବା ପ୍ରମାଣ ଉପରେ ପୁନଃ ଶୁଣାଣି ପାଇଁ ଫେରାଇ ଦିଆଯିବା ଉଚିତ ।

ଦେଖାନୀ ଆବେଦନ ଅଧିକରିତା ଦେଖାନୀ ଆବେଦନ ସଂଖ୍ୟା 136/1955 ।

1954 ର ନିର୍ବାଚନ ନ୍ୟାୟାଧିକରଣ ସଂଖ୍ୟା 18 ରେ ଭିଲୋନ୍ ଟ୍ରାଭାଙ୍କୋର-କୋଟିନ୍ ର ନିର୍ବାଚନ ନ୍ୟାୟାଧିକରଣଙ୍କ, 1954 ମସିହା ନଭେମ୍ବର 15ର ରାୟ ଏବଂ ଆଦେଶରୁ ବିଶେଷ ଅନୁମତି ଦ୍ବାରା ଆବେଦନ ।

ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ପାଇଁ ଏସ୍. ମୋହନ କୁମାର ମଙ୍ଗଳମ, ଏଚ୍. ଜେ. ଉମରିଗର ଏବଂ ରାଜିନ୍ଦର ନାରାୟଣ ।

ଟି. ଆର୍. ବାଲକୃଷ୍ଣନ, ପ୍ରଥମ ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କ ପାଇଁ ।

1955

ଚକ୍ରପାଠ

କରାଯାଇଥିବା

ବନାମ

ରାମଚନ୍ଦ୍ର ଆୟର

ଏବଂ ଅନ୍ୟଜଣେ

1955. ସେପ୍ଟେମ୍ବର 19 | ନ୍ୟାୟାଳୟର ରାୟ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିଲା

1955
ଚକ୍ରନାଥ
କରାୟାଳାର
ବନାମ
ରାମଚନ୍ଦ୍ର ଆୟର ଏବଂ
ଅନ୍ୟଜଣେ
ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତି ଭେଙ୍କଟରାମା
ଆୟର

ନ୍ୟାୟାଧୀଶ ଭେଙ୍କଟରାମା ଆୟର -1951 ର ଅଧିନିୟମ ସଂଖ୍ୟା XLIII ଧାରା 9(2) ସହିତ ଧାରା 7(d) ଅନୁଯାୟୀ ନିର୍ବାଚନ ଲଢିବା ପାଇଁ ସେ ଅଯୋଗ୍ୟ ଥିଲେ ବୋଲି ଆଧାରରେ ସେଙ୍କୋଟା ନିର୍ବାଚନ ମଣ୍ଡଳୀରୁ ଗ୍ରାଭାଙ୍କୋର-କୋଟିନ ରାଜ୍ୟର ବିଧାନସଭାକୁ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ନିର୍ବାଚନକୁ ଆସିବ ଘୋଷଣା କରି ନିର୍ବାଚନ ନ୍ୟାୟାଧିକରଣଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ପାରିତଥାଦେଶ ବିରୁଦ୍ଧରେ ବିଶେଷ ଅନୁମତି ଦ୍ଵାରା ଏହା ଏକ ଆବେଦନ ।

ଧାରା 7 (d) ଅନୁଯାୟୀ, ଜଣେ ବ୍ୟକ୍ତି ରାଜ୍ୟର ବିଧାନସଭା ସଦସ୍ୟ ଭାବରେ ଚୟନ ହେବା ପାଇଁ ଅଯୋଗ୍ୟ, ଯଦି ସେ ଦ୍ରବ୍ୟ ଯୋଗାଣ ପାଇଁ କିମ୍ବା ସେହି ରାଜ୍ୟ ସରକାରଙ୍କ ପାଇଁ କୌଣସି କାର୍ଯ୍ୟ ସମ୍ପାଦନ କରିବା ପାଇଁ କୌଣସି ତୁଚ୍ଛନାମାରେ ଆଗ୍ରହୀ ଥିବେ । ଧାରା 9 (2) ଘୋଷଣା କରେ ଯେ ଯଦି କୌଣସି ହିନ୍ଦୁ ଅବିଭାଜିତ ପରିବାର ଦ୍ଵାରା କିମ୍ବା ତାଙ୍କ ଡରଫରୁ ଏପରି କୌଣସି ତୁଚ୍ଛନାମା ହୋଇଛି, ତେବେ ଏହାର ପ୍ରତ୍ୟେକ ସଦସ୍ୟ ଧାରା 7 (d) ରେ ଉଲ୍ଲିଖିତ ଅଯୋଗ୍ୟତାର ବଶବର୍ତ୍ତୀ ହେବେ; କିନ୍ତୁ ଏପରି ବ୍ୟବସାୟ ସମୟରେ ଯଦି ଏକ ପୃଥକ ବ୍ୟବସାୟ ତାଲୁ ରଖୁଥିବା ଏକ ଅବିଭାଜିତ ପରିବାରର ଅନ୍ୟ ସଦସ୍ୟଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ଏହି ତୁଚ୍ଛନାମା କରାଯାଇଛି, ତେବେ ସେହି ବ୍ୟବସାୟରେ କୌଣସି ଅଂଶ କିମ୍ବା ସ୍ଵତ୍ତ୍ଵ ନଥିବା ପରିବାରର ଅନ୍ୟ ସଦସ୍ୟ ଧାରା 7 (d) ଅନୁଯାୟୀ ଅଯୋଗ୍ୟ ହେବେ ନାହିଁ ।

ବର୍ତ୍ତମାନର ମାମଲାରେ ଥିବା ତୁଚ୍ଛ ଏକ ସରକାରୀ ଜଙ୍ଗଲରେ ଗଛ କାଟିବା ଏବଂ ସେଥିରେ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଥିବା ସ୍ଥାନରେ ବିତରଣ ପାଇଁ ପରିବହନ କରିବା ଥିଲା । ବର୍ତ୍ତମାନ ଏଥିରେ କୌଣସି ବିବାଦ ନାହିଁ ଯେ ଏହି ତୁଚ୍ଛ ଅଧିନିୟମର ଧାରା 7 (d) ଅଧୀନରେ ପଡ଼େ । ବିବାଦର ବିଷୟ କେବଳ ଏହା ଯେ ସରକାରଙ୍କ ସହିତ ତୁଚ୍ଛନାମା ଯୌଥ ପରିବାର ଡରଫରୁ କରାଯାଇଥିଲା କି ନାହିଁ, ଯେଉଁଥିରେ ଆବେଦନକାରୀ ଜଣେ ସଦସ୍ୟ । ଏହି ରାଜିନାମା ଜଣେ କୁସ୍ତୁସ୍ତାମୀ କାରାୟାଳାରଙ୍କ ନାମରେ ରହିଛି, ଏବଂ ଆବେଦନରେ ଥିବା ଅଭିଯୋଗ ହେଉଛି ଯେ ସେ ଜଣେ କୁସ୍ତୁସ୍ତାମୀ କାରାୟାଳାରଙ୍କ ପାଇଁ କେବଳ ନାମକୁ ମାତ୍ର ରଖିବାତା, ଯିଏ ନିଜେ ଏବଂ ତାଙ୍କ ପୁଅମାନଙ୍କୁ ନେଇ ଗଠିତ ଏକ ଯୌଥ ପରିବାରର ପରିଚାଳକ, ଆବେଦନକାରୀ ସେମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ଜଣେ, ଏବଂ ସେ ଯୌଥ ପରିବାର ଡରଫରୁ ଏବଂ ଯୌଥ ପରିବାରର ସୁବିଧା ପାଇଁ ସମ୍ପୃକ୍ତ ତୁଚ୍ଛରେ ପ୍ରବେଶ କରିଥିଲେ । ଅନ୍ୟପକ୍ଷରେ, ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ମାମଲା ହେଉଛି ଯେ କୁସ୍ତୁସ୍ତାମୀ ଯାହାର

ନାମ ରୁଚ୍ଛିନାମାରେ ଦେଖାଯାଏ, ସେ ଏହାର ସୁବିଧା ପାଇଁ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ହକଦାର ବ୍ୟକ୍ତି ଥିଲେ, ଯେ ସେ କୃଷ୍ଣସ୍ୱାମୀ କରାୟାଲାଲଙ୍କ ପାଇଁ ନାମକୁ ମାତ୍ର ରଖିଦାତା ନଥିଲେ, ଏବଂ ତା'ପରେ ତାଙ୍କର କିମ୍ବା ଯୌଥ ପରିବାରର ରୁଚ୍ଛିନାମାରେ କୌଣସି ସ୍ୱତ୍ତ୍ୱ ନଥିଲା । ତାଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଅନ୍ୟ କେତେକ ଯୁକ୍ତି ମଧ୍ୟ ଉପସ୍ଥାପିତ ହୋଇଥିଲା, କିନ୍ତୁ ସେଗୁଡ଼ିକ ବର୍ତ୍ତମାନ ସାରବାନ୍ ନୁହେଁ ।

ଉପରୋକ୍ତ ଚର୍ଚ୍ଚାଗୁଡ଼ିକ ଉପରେ ନିମ୍ନଲିଖିତ ପ୍ରସଙ୍ଗଗୁଡ଼ିକ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରାଯାଇଥିଲା:

"(2) ଉକ୍ତ ଯୌଥ ପରିବାରର ଗ୍ରାଭାଙ୍କୋର-କୋଟି ରାଜ୍ୟର ଜଙ୍ଗଲ ବିଭାଗ ସହ ହୋଇଥିବା ରୁଚ୍ଛି ଆଧାରରେ କୁପ୍ ସଂଖ୍ୟା 4, ନେଦୁମଙ୍ଗଡ଼ ତାଲୁକରୁ କାଠ କାଟିବା ଏବଂ ଅପସାରଣ କରିବାର ମାଲିକାନା ଅଧିକାର ଏବଂ ଲାଭ ଅଛି କି? ଉକ୍ତ ରୁଚ୍ଛିରେ ଯୌଥ ପରିବାରର କୌଣସି ସ୍ୱତ୍ତ୍ୱ ଅଛି କି?"

(3) ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ କୁସୁସ୍ୱାମୀ କାରାୟାଲାଲ, ଠିକାଦାର ଭାବେ ଯାହାଙ୍କ ନାମ ଦେଖାଯାଏ, ସେହି ଯୌଥ ହିନ୍ଦୁ ପରିବାର ପାଇଁ ଯାହାର ଉତ୍ତରଦାତା ଜଣେ ସଦସ୍ୟ, କେବଳ ଜଣେ ନାମମାତ୍ର ରଖିଦାତା କି?"

3 ନମ୍ବର ପ୍ରସଙ୍ଗରେ, ନ୍ୟାୟାଧିକରଣ ଜାଣିବାକୁ ପାଇଲେ ଯେ କୃଷ୍ଣସ୍ୱାମୀ କାରାୟାଲାଲ ପ୍ରକୃତ ରୁଚ୍ଛିବନ୍ଧୁ ପକ୍ଷ ଥିଲେ, ଏବଂ କୁସୁସ୍ୱାମୀ ତାଙ୍କ ପାଇଁ ଜଣେ ବେନାମୀଦାର ଥିଲେ, ଏବଂ 2 ନମ୍ବର ପ୍ରସଙ୍ଗରେ, ଏହି ରୁଚ୍ଛି ଯୌଥ ପରିବାର ତରଫରୁ କରାଯାଇଥିଲା, ଯେଉଁଥିରେ ଆବେଦନକାରୀ ଜଣେ ସଦସ୍ୟ ଥିଲେ । ଏହି ସିଦ୍ଧାନ୍ତ ଉପରେ, ଏହା ନିର୍ଣ୍ଣୟ ନିଆଯାଇଥିଲା ଯେ ଆବେଦନକାରୀ ଧାରା 9 (2) ସହିତ ପଢ଼ାଯାଇଥିବା ଧାରା 7 (d) ଅନୁଯାୟୀ ଯୋଗ୍ୟ ନୁହଁନ୍ତି, ଏବଂ ତାଙ୍କ ନିର୍ବାଚନକୁ ଅସିଦ୍ଧ ଘୋଷଣା କରିଥିଲେ । ଆବେଦନକାରୀ ଏହି ଆଦେଶର ସଠିକ୍‌ତାକୁ ପ୍ରଥମେ ଏହି ଆଧାରରେ ପ୍ରଶ୍ନ କରିଛନ୍ତି ଯେ କୁସୁସ୍ୱାମୀ, କୃଷ୍ଣସ୍ୱାମୀ କାରାୟାଲାଲଙ୍କ ପାଇଁ ଜଣେ ବେନାମୀଦାର ବୋଲି ସିଦ୍ଧାନ୍ତ ପ୍ରମାଣ ଦ୍ୱାରା ଆବଶ୍ୟକ ନୁହେଁ, ଏବଂ ଦ୍ୱିତୀୟରେ ଏହି ଆଧାରରେ ଯେ କୃଷ୍ଣସ୍ୱାମୀ ଯୌଥ ପରିବାର ପକ୍ଷରୁ ରୁଚ୍ଛିନାମା କରିଛନ୍ତି ବୋଲି ଆଇନର ଭୁଲ ଧାରଣାର ତ୍ରୁଟି ଉପରେ ଆଧାରିତ, ଏବଂ ଏହା ପୋଷଣୀୟ ନୁହେଁ ।

ପ୍ରଥମ ପ୍ରଶ୍ନରେ, ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ତରଫରୁ ଶ୍ରୀ କୁମାରମଙ୍ଗଲମ୍ ସ୍ୱୀକାର କରନ୍ତି ଯେ ଏହି ଉପସଂହାର ସମ୍ପର୍କରେ ପ୍ରମାଣ ଅଛି ଯେ କୁସୁସ୍ୱାମୀ କୃଷ୍ଣସ୍ୱାମୀଙ୍କ ପାଇଁ ଜଣେ ବେନାମୀଦାର ଥିଲେ, କିନ୍ତୁ ଏହା ସ୍ପଷ୍ଟ ଏବଂ ମୂଲ୍ୟହୀନ ବୋଲି ଯୁକ୍ତି କରନ୍ତି । ଜଣେ ବ୍ୟକ୍ତି ବେନାମୀଦାର କି ନୁହେଁ,

1955
ଚଳନାଥ
କରାୟାଲାଲ
ବନାମ
ରାମଚନ୍ଦ୍ର ଆୟର ଏବଂ
ଅନ୍ୟଜଣେ
ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତି
ଭେଙ୍କଟରାମା ଆୟର

1955

ଚକ୍ରନାଥ

କରାଯାଇଥିବା

ବନ୍ଦୀ

ରାମଚନ୍ଦ୍ର ଆୟର ଏବଂ

ଅନ୍ୟଜଣେ

ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତି ଲେକଟରାମା

ଆୟର

ଏହି ପ୍ରଶ୍ନଟି ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଭାବେ ଏକ ତଥ୍ୟ, ଏବଂ ଯଦି କୌଣସି ପ୍ରମାଣ ରହିଛି, ଯାହା ଉପରେ ଏହା ଆଧାରିତ ହୋଇପାରେ, ତେବେ ଏହା ଉପରେ କୌଣସି ସିଦ୍ଧାନ୍ତକୁ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ଆବେଦନ ଦ୍ୱାରା ହସ୍ତକ୍ଷେପ କରାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ । ତେଣୁ, ଆନ୍ଦେମାନେ ନ୍ୟାୟାଧିକାରୀଙ୍କର ଏହି ସିଦ୍ଧାନ୍ତକୁ ଗ୍ରହଣ କରିବା ଉଚିତ ଯେ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ପିତା କୃଷ୍ଣସ୍ୱାମୀ ହିଁ ସରକାର ସହିତ ହୋଇଥିବା ଚୁକ୍ତିର ପ୍ରକୃତ ଚୁକ୍ତିବଦ୍ଧ ପକ୍ଷ ଥିଲେ ।

ପରବର୍ତ୍ତୀ ପ୍ରଶ୍ନ ହେଉଛି କୃଷ୍ଣସ୍ୱାମୀ ନିଜ ବ୍ୟକ୍ତିଗତ କ୍ଷମତାରେ ନା ଯୌଥ ପରିବାରର ପରିଚାଳକ ଭାବରେ ଚୁକ୍ତି କରିଥିଲେ? ନ୍ୟାୟାଧିକାରୀ ଏକ ସତ୍ୟତା ଭାବରେ ଜାଣିବାକୁ ପାଇଲେ ଯେ କୃଷ୍ଣସ୍ୱାମୀ କାରୟାଲାବଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଆରମ୍ଭ ହୋଇଥିବା ବ୍ୟବସାୟ ଏକ ନୂତନ ଉଦ୍ୟୋଗ ଥିଲା, ଏବଂ ଚୁକ୍ତିନାମାରେ ପ୍ରବେଶ କରିବା ସମୟରେ ସେ ନିଜ ପାଇଁ କିମ୍ବା ଯୌଥ ପରିବାର ପାଇଁ କାର୍ଯ୍ୟ କରିଥିଲେ କି ନାହିଁ ତାହା ପ୍ରମାଣ ଉପରେ ବିଚାର କରିବାକୁ ପରବର୍ତ୍ତୀ ପଦକ୍ଷେପ ନେବା ପରିବର୍ତ୍ତେ, ଏହା ଏକ ଆଲୋଚନାରେ ପ୍ରବେଶ କଲା ଯେ ହିନ୍ଦୁ ଆଇନ ଅନୁଯାୟୀ ଏକ ପ୍ରାକ୍ ଧାରଣା ଥିଲା ଯେ ଜଣେ ଉତ୍ତରାଧିକାରୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଆରମ୍ଭ ହୋଇଥିବା ବ୍ୟବସାୟ ଯୌଥ ପାରିବାରିକ ବ୍ୟବସାୟ ଥିଲା । ପର୍ଯ୍ୟବେକ୍ଷଣ କରିବା ପରେ "ଜଣେ ସାଧାରଣ ପରିଚାଳକଙ୍କ କ୍ଷେତ୍ରରେ" ଏପରି କୌଣସି ପ୍ରାକ୍ ଧାରଣା ନାହିଁ ବୋଲି, ଏହା ନିର୍ଣ୍ଣୟ କରାଯାଇଥିଲା ଯେ "ଯେତେବେଳେ ପରିଚାଳକ ମଧ୍ୟ ପିତା ହୁଅନ୍ତି, ସେତେବେଳେ ଆଇନ ଭିନ୍ନ ହୋଇଥାଏ ।" ଏହା ପରେ କେତେକ ନିଷ୍ପତ୍ତି ବିଷୟରେ ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇଥିଲା ଯେଉଁଥିରେ କୁହାଯାଇଥିଲା ଯେ ପିତାଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଆରମ୍ଭ କରାଯାଇଥିବା ଏକ ନୂତନ ବ୍ୟବସାୟ ପାଇଁ ତାଙ୍କ ଦ୍ୱାରା କରାଯାଇଥିବା ରଣ ପାଇଁ ପୁଅମାନେ ଉତ୍ତରଦାୟୀ ଥିଲେ, ଏବଂ ଉପରୋକ୍ତ ସ୍ଥିରୀକୃତ ଉପରେ ରାୟ ଦେଇଥିଲେ ଯେ ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କ ଯୌଥ ପରିବାର ହେଉଛି ମାଲିକ କିମ୍ବା ବର୍ତ୍ତମାନର ଚୁକ୍ତିର ମାଲିକାନା ଅଧିକାର ଏବଂ ଲାଭର ହକଦାର ଅଟନ୍ତି ।

ଆବେଦନକାରୀ ଯୁକ୍ତି କରିଛନ୍ତି ଯେ ନ୍ୟାୟାଧିକାରୀ ଦ୍ୱାରା ଆଇନର ବିବୃତି ଯେ ପିତାଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଆରମ୍ଭ ହୋଇଥିବା ଏକ ନୂତନ ବ୍ୟବସାୟ ଯୌଥ ପାରିବାରିକ ବ୍ୟବସାୟ ବୋଲି ଏକ ଧାରଣା ଭ୍ରମାତ୍ମକ, ଏବଂ ଏହାର ସିଦ୍ଧାନ୍ତ ଯେ କୃଷ୍ଣସ୍ୱାମୀଙ୍କ ଚୁକ୍ତିନାମାରେ, ଯେଉଁ ଯୌଥ ପରିବାରର ଆବେଦନକାରୀ ସଦସ୍ୟ ଥିଲେ, ସବୁ ଥିଲା, ଏହାକୁ ସମର୍ଥନ କରାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ, କାରଣ ଏହା କେବଳ ଆଇନର ଦୃଷ୍ଟିକୋଣ ଉପରେ ଆଧାରିତ ଥିଲା । ଏହି ସମାଲୋଚନା, ଆମ ମତରେ , ସୁପ୍ରତିଷ୍ଠିତ । ହିନ୍ଦୁ ଆଇନ ଅନୁଯାୟୀ, କୌଣସି ଜଣେ ସଦସ୍ୟଙ୍କ ନାମରେ ନାମିତ ହୋଇଥିବା ବ୍ୟବସାୟ ଯୌଥ ପରିବାରର ବ୍ୟବସାୟ ବୋଲି କୌଣସି ପ୍ରାକ୍ ଧାରଣା ନାହିଁ,

ଏପରିକି ଯେତେବେଳେ ସେହି ସଦସ୍ୟ ପରିବାରର ପରିଚାଳକ ଅଟନ୍ତି, ଏବଂ ଏହା କୌଣସି ଫରକ ପକାଏ ନାହିଁ ଯେ ପରିଚାଳକ ହେଉଛନ୍ତି ଉତ୍ତରାଧିକାରୀଙ୍କ ପିତା । ଏଥିରେ କୌଣସି ସନ୍ଦେହ ନାହିଁ ଯେ ନୂତନ ଭାବେ ଆରମ୍ଭ ହୋଇଥିବା ଏକ ବ୍ୟବସାୟ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଜଣେ ପିତା ଏବଂ ଜଣେ ପରିଚାଳକଙ୍କ ଛିତି ମଧ୍ୟରେ ଏହି ପାର୍ଥକ୍ୟ ରହିଛି, ଯେ ପିତାଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ଏଥିପାଇଁ ଚୁକ୍ତି କରାଯାଇଥିବା ରଣ ଧର୍ମନିଷ୍ଠ ଦାୟିତ୍ଵର ସିଦ୍ଧାନ୍ତ ଆଧାରରେ ପୁଅମାନଙ୍କ ପାଇଁ ବାଧ୍ୟତାମୂଳକ ହେବ, କିନ୍ତୁ ଜଣେ ପରିଚାଳକଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ବହନ କରାଯାଇଥିବା ରଣ ସଦସ୍ୟମାନଙ୍କ ପାଇଁ ବାଧ୍ୟତାମୂଳକ ହେବ ନାହିଁ, ଯେ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କି ଅତି କମ୍ ରେ ବ୍ୟବସାୟ ଆରମ୍ଭ କରିବାର ଆବଶ୍ୟକତା ନ ଥିଲା, ଯାହା ଉପରେ *ରାମ ନାଥ ବନାମ ଚିରଞ୍ଜୀ ଲାଲ*⁽¹⁾, *ଛୋଟେ ଲାଲ ବନାମ ଦୁଲିପ ନାରାୟଣ*⁽²⁾ ଏବଂ *ହାୟତ ଅଲ୍ଲୀ ବନାମ ନେମ ଚାନ୍*⁽³⁾ ଦେଖନ୍ତୁ । କିନ୍ତୁ ଗୋଟିଏ କଥା କହିବା ଉଚିତ ଯେ ପିତାଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ନୂଆ କରି ଆରମ୍ଭ କରାଯାଇଥିବା ବ୍ୟବସାୟରେ ତାଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ଚୁକ୍ତିବଦ୍ଧ କରାଯାଇଥିବା ରଣ ପାଇଁ ପୁଅମାନେ ଉତ୍ତରଦାୟୀ, ଏବଂ ବ୍ୟବସାୟକୁ ଏକ ଯୌଥ ପାରିବାରିକ ସଂସ୍ଥା ଭାବରେ ବିବେଚନା କରିବା ଅନ୍ୟ ଏକ କଥା । ତେଣୁ ଆମେ ନ୍ୟାୟାଧିକରଣର ଏହି ନିଷ୍ପତ୍ତିକୁ ଗ୍ରହଣ କରିବାରେ ଅସମର୍ଥ ଯେ କୃଷ୍ଣସ୍ଵାମୀ କାରାୟାଲାଲଙ୍କ ଚୁକ୍ତି, ଆଇନର ବିଷୟ ଭାବରେ, ତାଙ୍କର ଏବଂ ତାଙ୍କ ପୁଅମାନଙ୍କର ଏକ ଯୌଥ ପାରିବାରିକ ବ୍ୟବସାୟ ଭାବରେ ବିବେଚିତ ହେବା ଉଚିତ୍ ।

ତେବେ, ଏହି ଉପସଂହାର ମାମଲାଟିର ଫଏସଲା କରିବା ପାଇଁ ଯଥେଷ୍ଟ ନୁହେଁ । କୃଷ୍ଣସ୍ଵାମୀ ଯୌଥ ପରିବାର ତରଫରୁ ଗ୍ରାଭାଙ୍କୋର-କୋଟିନ ସରକାରଙ୍କ ସହ ଚୁକ୍ତି କରିଥିବା ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କ ମାମଲା କେବଳ ଆଇନର ପ୍ରାକ୍ ଧାରଣା ଉପରେ ନୁହେଁ, ବରଂ ତଥ୍ୟ ଏବଂ ପରିସ୍ଥିତି ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ପ୍ରମାଣ ଉପରେ ନିର୍ଭର କରେ, ଯାହା ଯଦି ଗ୍ରହଣ କରାଯାଏ, ତେବେ ତାଙ୍କ ସପକ୍ଷରେ ଏକ ଫଳାଫଳ ବଜାୟ ରଖିବା ପାଇଁ ଯଥେଷ୍ଟ ହେବ । ଏହି ପ୍ରସଙ୍ଗରେ ଆଇନକୁ ବିଚାରକୁ ନେଇ ନ୍ୟାୟାଧିକରଣଟି ଏହି ପ୍ରସଙ୍ଗରେ ଥିବା ପ୍ରମାଣ ଉପରେ ଆଲୋଚନା କରିନଥିଲେ କିମ୍ବା ଏହା ଉପରେ କୌଣସି ସିଦ୍ଧାନ୍ତକୁ ନଥିଲେ କରାଯାଇଥିଲା । ତେଣୁ ଏହା ଆବଶ୍ୟକ ଯେ ପ୍ରମାଣ ଉପରେ ଏହି ପ୍ରଶ୍ନର ପୁନର୍ବିଚାର ପାଇଁ ମାମଲାକୁ ପଠାଯିବା ଉଚିତ୍ ।

(1) [1934] I.L.R. 57 ଆଲ. 605

(2) [1938] I.L.R. 17 ପାଟଣା 386

(3) A.I.R. 1945 ଲାହ. 169

1955
ଚକ୍ରନାଥ
କରାୟାଲାଲ
ବନାମ
ରାମଚନ୍ଦ୍ର ଆୟର ଏବଂ
ଅନ୍ୟଜଣେ

ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତି ଲେଙ୍କଟରାମା
ଆୟର

ଆବେଦନକାରୀ ଯୁକ୍ତି ବାଢ଼ିଛନ୍ତି ଯେ ଏହି ଆବେଦନକୁ ସମର୍ଥନ କରିବା ପାଇଁ କେବଳ ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କ ପ୍ରମାଣ ରହିଛି ଯେ କୃଷ୍ଣସ୍ୱାମୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଯୌଥ ପରିବାର ତରଫରୁ ଚୁକ୍ତିନାମା ସ୍ୱାକ୍ଷରିତ ହୋଇଥିଲା, ଏବଂ ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟ ନିଜେ ଏହା ଉପରେ ଏକ ସିଦ୍ଧାନ୍ତ ନଥିବାରୁ କରିପାରିବ । କିନ୍ତୁ ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଏହା ଯୁକ୍ତି କରାଯାଇଛି ଯେ ନ୍ୟାୟାଧିକାରୀର ରାୟରେ ଅନେକ ପର୍ଯ୍ୟବେକ୍ଷଣ ଅଛି ଯାହା ଏହି ଉପସଂହାରକୁ ସମର୍ଥନ କରିବ ଯେ ଚୁକ୍ତିଟି ଯୌଥ ପରିବାର ତରଫରୁ କରାଯାଇଥିଲା । ତେଣୁ, ଏହା ଦର୍ଶାଯାଇଛି ଯେ ନ୍ୟାୟାଧିକାରୀ ପାରା 5 ରେ ଥିବା ରାୟରେ ଲକ୍ଷ୍ୟ କରିଛନ୍ତି ଯେ କ୍ରିଷ୍ଣସ୍ୱାମୀ କାରୟାଲାଲ ପାରିବାରିକ ରଣ ନିର୍ବାହ କରିବା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଏହି ନୂତନ ବ୍ୟବସାୟ ଆରମ୍ଭ କରିଥିଲେ । ଆହୁରି ଅନୁଛେଦ 6 ରେ ଏହା ଲକ୍ଷ୍ୟ କରେ ଯେ ବ୍ୟବସାୟ ପାଇଁ ପ୍ରାୟ 25,000 ରୁ 30,000ଟଙ୍କାର ପ୍ରାରମ୍ଭିକ ନିବେଶର ଆବଶ୍ୟକତା ଥିଲା, ଏବଂ କୃଷ୍ଣସ୍ୱାମୀ କରୟାଲାଲଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରାୟ 7,000 ଟଙ୍କା ରଣ ନିଆଯାଇଥିବା ପ୍ରମାଣ ଥିବା ବେଳେ, ବଳକା ରାଶି କିପରି ପରିଚାଳନା ହେଇଥିଲା ତାହାର କୌଣସି ପ୍ରମାଣ ନାହିଁ । ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କର ଯୁକ୍ତି ହେଉଛି ଯେ ଏହା ମିଳିତ ପରିବାର ପାଣ୍ଠିରୁ ଆରମ୍ଭ ହୋଇଥିବ, ଏବଂ ଏହା ନ୍ୟାୟାଧିକାରୀର ଅନୁସନ୍ଧାନରେ ନିହିତ । ନ୍ୟାୟାଧିକାରୀର ରାୟରେ ଏହା ମଧ୍ୟ ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇଛି ଯେ କୃଷ୍ଣସ୍ୱାମୀ ତାଙ୍କ ପୁଅ, ବର୍ତ୍ତମାନର ଆବେଦନକାରୀଙ୍କୁ ସମର୍ଥନ କରିବାକୁ ଉତ୍ସାହିତ ଥିଲେ ଏବଂ ଅନେକ ସାକ୍ଷୀ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କୁ ସାହାଯ୍ୟ କରିବାକୁ ପ୍ରକୃତରେ ଆଗ୍ରହୀ ଥିଲେ(ଅନୁଛେଦ 12 ଦେଖନ୍ତୁ) ଯେଉଁମାନଙ୍କୁ ଉତ୍ତରଦାତା ପରୀକ୍ଷା କରିବାକୁ ଅନୁଗୃହୀତ ଥିଲେ । ତଥାପି, ଆମେ ଏହି ବିବାଦଗୁଡ଼ିକ ଉପରେ କୌଣସି ମତ ପ୍ରକାଶ କରିବାକୁ ଚାହୁଁନାହିଁ, କାରଣ ଆମେ ସେଗୁଡ଼ିକୁ ନ୍ୟାୟାଧିକାରୀର ନିର୍ଣ୍ଣୟ ଉପରେ ଛାଡ଼ିଦେବାକୁ ପ୍ରସ୍ତାବ ଦେଉଛୁ ।

ତଦନୁସାରେ ଆମେ ନ୍ୟାୟାଧିକାରୀଙ୍କର ଆଦେଶକୁ ବାତିଲ କରିଛୁ ଏବଂ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେଉଛୁ ନଥିରେ ଥିବା ପ୍ରମାଣକୁ ବିଚାର କରି ଏହି ପ୍ରଶ୍ନର ଶୁଣାଣି ଏବଂ ନିଷ୍ପତ୍ତି ନେବା ପାଇଁ ନିର୍ବାଚନ ଆୟୋଗ ନ୍ୟାୟାଧିକାରୀର ପୁନର୍ଗଠନ କରନ୍ତୁ ଯେ କୃଷ୍ଣସ୍ୱାମୀ କାରୟାଲାଲ ଗ୍ରାଭାଙ୍କୋର-କୋଟିନ ସରକାରଙ୍କ ସହ ଯୌଥ ପରିବାର ତରଫରୁ କିମ୍ବା ନିଜ ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ସୁବିଧା ପାଇଁ ଚୁକ୍ତି କରିଥିଲେ କି ନାହିଁ । ଏହା ସ୍ପଷ୍ଟ କରାଯାଇଛି ଯେ ଆଉ କୌଣସି ପ୍ରମାଣକୁ ଅନୁମତି ଦିଆଯିବ ନାହିଁ । ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟରେ ପକ୍ଷମାନେ ନିଜସ୍ୱ ଖର୍ଚ୍ଚ ବହନ କରିବେ ।

ଆବେଦନକୁ ଅନୁମତି ଦିଆଯାଇଛି । ଶୁଣାଣି ପାଇଁ ମାମଲା ପଠାଯାଇଛି ।

ଅସ୍ଥୀକରଣ

"ଉପଭାଷାରେ ଅନୁବାଦିତ ରାୟ କେବଳ ମକଦ୍ଦମାରେ ପକ୍ଷଭୁକ୍ତ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କର ସୀମିତ ବ୍ୟବହାର ଏବଂ ତାଙ୍କ ଆଞ୍ଚଳିକ ଭାଷାରେ ବୋଧଗମ୍ୟ ହେବା ନିମନ୍ତେ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଏବଂ ଅନ୍ୟ କୌଣସି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ନିମନ୍ତେ ଏହା ବ୍ୟବହାର କରାଯାଇନପାରେ । ସମସ୍ତ ବ୍ୟାବହାରିକ ଏବଂ ସରକାରୀ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ନିମନ୍ତେ ରାୟର ଇଂରାଜୀ ସଂସ୍କରଣଟି ପ୍ରାମାଣିକ ବିବେଚିତ ହେବ ଏବଂ ସମସ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟାନୁମୋଦନ ଏବଂ ନିଷ୍ପାଦନ ନିମନ୍ତେ ଏହା ଉପଯୁକ୍ତ ବିବେଚିତ ହେବ ।"

ଭାଷାନ୍ତର :

କ୍ରିଷ୍ଣା ଦାଶ

ଅନୁବାଦିକା

ଓଡ଼ିଶା ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ, କଟକ ।